

Випуск 32: Паростки популізму

Наприкінці березня – на початку квітня **Індекс моніторингу реформ знизився до +0,4 бала** (можливий діапазон: від -5,0 до +5,0) з попередніх 1,2 бала. Це один з найнижчих показників за весь період моніторингу з початку 2015 року.

Експерти відзначили деякі позитивні кроки у боротьбі з корупцією, підвищенні ефективності державних видатків та сприянні конкуренції. Це насамперед впровадження [верифікації](#) соціальних виплат, зміни до земельного кодексу щодо [земельних торгів](#), припинення корупційних схем, пов'язаних з переробкою відпрацьованих [мастил](#). З іншого боку, на фоні політичної кризи Урядом було прийнято рішення відкласти на місяць чергове підвищення [тарифів](#) на газ для населення. Рішення було негативно оцінено експертами і викликало занепокоєність щодо зростання популізму в економічній політиці.

Антиреформа

1) Кабмін відклав на місяць рішення про ціни на газ для населення і ТКЕ: -1,0 бал

Відповідно до умов співпраці України з МВФ, Україна зобов'язана підвищити ціну на газ для населення і ТКЕ до ринкового рівня у декілька етапів. Чергове підвищення цін було заплановане на 1 квітня. Зволікання (постанова КМУ [234](#) від 30.03.2016) є порушенням умов програми.

«Затримка зі встановленням тарифів означає відсутність політичної волі на продовження реформ в газовому секторі. З іншого боку, зниження ціни на імпортований газ дозволить не підвищувати ціни на газ до рівня, який планували спочатку, і уряд зайняв вичікувальну позицію, щоб мінімізувати втрати політичних рейтингів»

Денис Саква, інвестиційна компанія Dragon Capital

Приведення тарифів на газ до ринкового рівня позитивно вплине на зниження дефіциту державних фінансів, зменшить стимули для корупції та стимулюватиме енергозбереження.

Позитивні нововведення

2) Постанови КМУ щодо верифікації соціальних виплат: +3,5 бала

Завдяки постановам КМУ ([136](#) та [137](#) від 18.02.2016, [168](#) від 14.03.2016, [185](#) від 11.02.2016) Міністерство фінансів України зможе розпочати верифікацію соціальних виплат у 2016 році. Впровадження верифікації ставить на меті підвищення ефективності державних видатків у сфері соціального забезпечення громадян. Це дозволить, з одного боку, виявляти шахраїв, а з іншого – надавати допомогу тим, хто дійсно її потребує.

В Україні досі не було єдиного реєстру всіх одержувачів соцвиплат. Тому на першому етапі верифікації буде звірено реєстри та списки, що перебувають у розпорядженні кількох відомств – Мінсоцполітики, Мін'юсту, Міграційної служби тощо. Далі будуть перевіряти достовірність документів та банківські рахунки громадян, які отримують пенсії та соціальні виплати.

«На даному етапі верифікація в Україні є надзвичайно необхідною для боротьби із зловживаннями населення при отриманні пенсій або соціальної допомоги. За офіційними оцінками вона може цього року допомогти уряду заощадити близько 5 млрд грн, хоча такі оцінки виглядають оптимістичними. Позитивним в процесі верифікації є налагодження співпраці між різними органами влади: МінФін, СБУ, МінСоц, ПФУ, ДФС. Така співпраця буде

корисною і надалі, оскільки давно очікуваний і бажаний перехід до адресного надання соціальної допомоги потребує обміну даними між ними на постійній основі.»

Олександра Бетлій, Інститут економічних досліджень та політичних консультацій

3) Закон про внесення змін до Земельного кодексу України щодо проведення земельних торгів: +2,0 бали

Закон ([1012-VIII](#) від 18.02.2016) скорочує перелік випадків, коли земельні ділянки державної чи муніципальної власності продаються або надаються в оренду без проведення торгів. Такі зміни зменшують корупційні ризики та оптимізують процедуру проведення земельних торгів. Як і раніше, передбачено, що витрати на підготовку лотів до проведення земельних торгів покладаються або на організатора або на виконавця аукціону із наступним відшкодуванням цих витрат переможцем аукціону. Проте тепер більш чітко прописано реалізацію даної норми. Це дозволить розширити практику покладання видатків на виконавців, що є актуальним в умовах постійного браку коштів у місцевих бюджетах.

4) Антикоруційні поправки до постанови щодо утилізації мастил : +1,5 бали

Попередній порядок утилізації мастил створював широкі можливості для корупції, при якому договори з переробки за відкати отримували фірми, що навіть не мали відповідних виробничих потужностей. Гроші, які за переробку сплачували імпортери та виробники мастил, осідали в кишенях корупціонерів, а відпрацьовані мастила не утилізувались належним чином.

Відтепер переробкою мастил мають право займатися виключно ті компанії, які мають необхідні виробничі потужності та відповідають встановленим вимогам безпеки (постанова КМУ [1198](#) від 25.11.2015 була опублікована лише у квітні 2016). Імпортери зможуть самі обирати переробників або проводити утилізацію самостійно. Крім того утилізація вважатиметься здійсненою лише за фактом проведення такої утилізації, а не за фактом оплати послуги, як це відбувалося раніше. Це стимулюватиме створення реальної схеми утилізації відпрацьованих мастил і зменшить корупційні можливості.

(Див. графіки та таблиці на наступних сторінках та на сайті http://imorevox.in.ua/?page_id=577, http://imorevox.in.ua/list_rounds.php)

Довідкова інформація: Індекс Моніторингу Реформ (iMoPe) VoxUkraine призначений надавати комплексну оцінку зусиллям влади України зі впровадження економічних реформ. Індекс базується на експертних оцінках змін у регуляторному середовищі за п'ятьма напрямками:

1. Державне управління і боротьба з корупцією
2. Державні фінанси та ринок праці
3. Монетарна політика та фінансові ринки
4. Ринкова політика і зовнішня торгівля
5. Енергетична незалежність

Детальніше про Індекс та методологію розрахунку можна дізнатись на сайті imorevox.in.ua.

[VoxUkraine](#)- це ініціатива, створена групою міжнародних та вітчизняних економістів, присвячена реформам та економічному розвитку України. Цілями VoxUkraine є поширення науково обґрунтованого аналізу та коментарів щодо економічних та суспільно-політичних подій в Україні, підвищення рівня дискусії та формулювання системного підходу до реформ, а також інтеграція України в світову мережу економістів та діячів, відповідальних за економічну політику.

Головний інформаційний партнер

Партнери проекту

BAKER TILLY

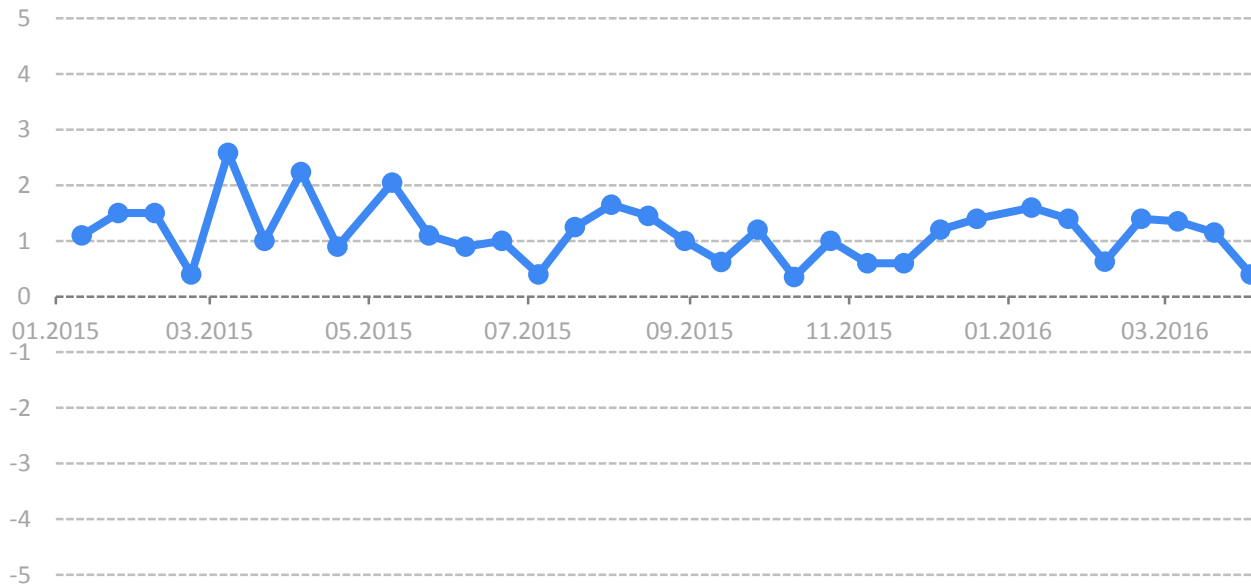
Індекс моніторингу реформ (iMoRe)

Випуск 32

Період моніторингу: 21 березня – 3 квітня 2016 р.

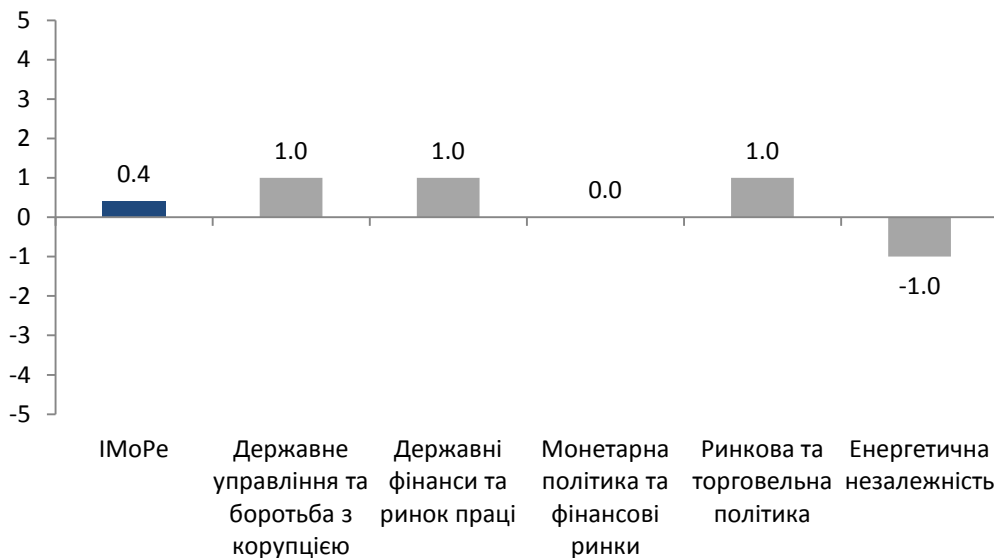

Графік 1. Динаміка Індексу моніторингу реформ*

* Команда iMoRe вважає прийнятним темпом реформ рівень індексу 2 і вище

Графік 2. Значення iMoRe та його компонентів у поточному раунді оцінювання

Головний інформаційний партнер

Партнери проекту

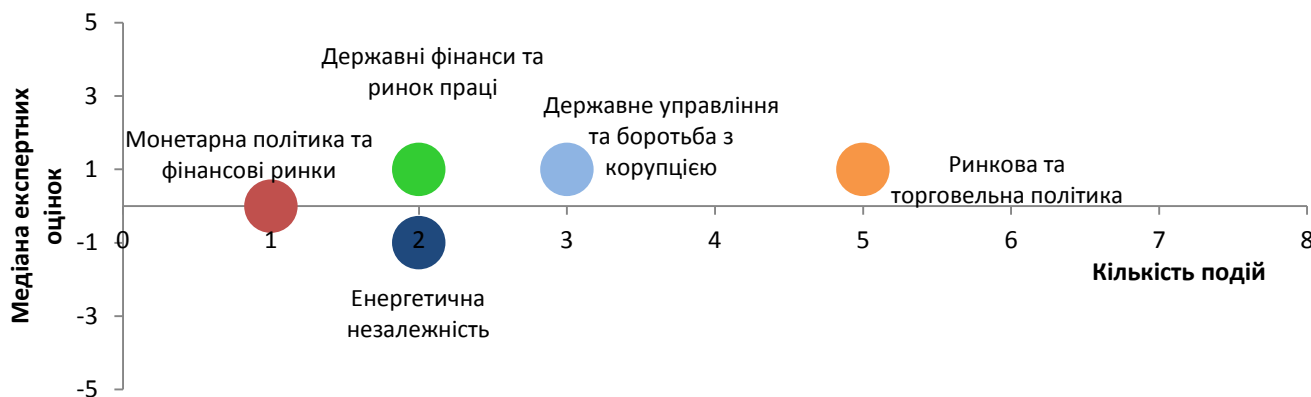

BAKER TILLY

ЦЕНТР
ЕКОНОМІЧНОЇ
СТРАТЕГІЇ

Графік 3. Значення окремих компонентів Індексу та кількість подій протягом 21 березня – 3 квітня 2016р.

Таблиця 1. Оцінки всіх подій та прогресу реформ за напрямками протягом 21 березня – 3 квітня 2016р.

Державне управління та боротьба з корупцією	+1.0
Кабмін опублікував антикорупційні поправки по утилізації мастил через 4 місяці після їх прийняття	+1.5
Кабмін затвердив постанови про верифікацію соцвиплат	+1.5
Рада підтримала скорочення переліку випадків, коли землю державної або комунальної власності можуть здати в оренду не на земельних торгах	+1.0
Державні фінанси та ринок праці	+1.0
Кабмін затвердив постанови про верифікацію соцвиплат	+2.0
Уряд оприлюднив постанову про підвищення норми споживання газу для населення на 47-58%	+0.3
Монетарна політика та фінансові ринки	0.0
Нацбанк ввів посаду куратора інспекційної перевірки	+0.2
Ринкова та торговельна політика	+1.0
Кабмін поклав на МЕРТ функції національного контактного центру з надання рекомендацій багатонаціональним підприємствам	+1.0
Кабмін дозволив МЕРТ розголошувати інформацію з документів, поданих для реєстрації контракту на експорт брухту	+1.0
Рада підтримала скорочення переліку випадків, коли землю державної або комунальної власності можуть здати в оренду не на земельних торгах	+1.0
Кабмін затвердив порядок митного оформлення пільгового імпорту для виробництва продукції в рамках держоборонзамовлення	+0.8
Уряд затвердив правила виробництва органічної продукції бджільництва	+0.1
Енергетична незалежність	-1.0
Кабмін відклав на місяць рішення про ціни на газ для населення і ТКЕ	-1.0
Уряд оприлюднив постанову про підвищення норми споживання газу для населення на 47-58%	0.0

Графік 4. Події, що визначали значення індексу протягом 21 березня – 3 квітня 2016р. (оцінка події є сумою її оцінок за різними напрямками, тому вона може перевищувати +5, або бути меншою за -5)

